ΑΝΕΡΓΙΑ

Θέματα παρουσίασης

- *Ορισμός ανεργίας & ιστορική αναδρομή*
- *Αίτια ανεργίας*
- *Είδη ανεργίας*
- *Συνέπειες του συγκεκριμένου κοινωνικού φαινομένου στους νέους και την οικογένεια*
- *Ψυχολογικές συνέπειες στο άτομο.*
- *Τρόποι αντιμετώπισης ανεργίας*.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

«**Η ανεργία ορίζεται ως το πηλίκο των ανέργων μιας περιοχής προς το συνολικό εργατικό δυναμικό σε αυτήν**»

Εκφράζεται ως ποσοστό επί της εκατό του εργατικού δυναμικού της συγκεκριμένης περιοχής.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Από το 1981, που πρωτοξεκίνησε

ο καταμερισμός των ανέργων, σταδιακά αυξάνετε αλλά ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια η αύξηση αυτή είναι ραγδαία.

Πιο αναλυτικά, το 1981 το ποσοστό των Ελλήνων ανέργων ήταν 4% το 1990 το ποσοστό αυτό είχε ανέβη μόνο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες δηλαδή είχε φτάσει στο 7% .

Στις αρχές του 21^{ου} αιώνα το ποσοστό των ανέργων ήταν 11% ενώ σήμερα η ανεργία έχει φτάσει στο τρομακτικό αριθμό του 26,6% δηλαδή περίπου 1,6 εκατομμύρια Έλληνες είναι άνεργοι.

Πίνακας κατανομής ανέργων από το 2009 έως σήμερα

	2009	2010	2011	2012	2013
Απασχολούμενοι	4.497.745	4.406.064	4.145.220	3.795.970	3.636.042
Άνεργοι	448.867	591.971	802.506	1.142.875	1.337.621
Μη ενεργοί	3.356.519	3.300.733	3.348.017	3.360.822	3.337.051
Ποσοστό	9,1 %	11,8 %	16,2 %	23,1 %	26,9 %

Πίνακας κατανομής ανέργων κατά φύλο από το 2009 έως σήμερα

	2009	2010	2011	2012	2013
Άνδρες	6,5 %	9,2 %	13,6 %	20,5 %	24,2 %
Γυναίκες	12,7 %	15,4 %	19,8 %	26,7 %	30,5

Αίτια ανεργίας

Οι βασικές αιτίες αυτής της παγκόσμιας κατάστασης των ανισοτήτων, της φτώχειας και της ανεργίας είναι οι παρακάτω:

- Η εκμετάλλευση των νέων τεχνολογιών από ορισμένα ισχυρά οικονομικά κέντρα, που καρπούνται ολόκληρο σχεδόν το επί πλέον ποσοστό ωφέλειας, που επέρχεται λόγω των νέων τεχνολογιών.

- Η καλούμενη παγκοσμιοποίηση του διεθνούς συστήματος, η οποία λόγω του εισαγόμενου εργατικού δυναμικού και της μετανάστευσης αυξάνει την προσφορά εργασίας και συμβάλλει έτσι στη μείωση των αποδοχών των εργαζομένων και στην αύξηση της ανεργίας .

- Η ακολουθούμενη σήμερα από τις Δυτικές χώρες μονεταριστική πολιτική με την έντονη και διαρκή προσπάθεια συμπίεσης του πληθωρισμού και τα υψηλά επιτόκια.

- Η νοοτροπία που λέει ότι είναι ντροπή να κάνεις κάποια επαγγέλματα, κυρίως χειρωνακτικά

- Η μαζική στροφή των νέων σε ελάχιστα επαγγέλματα που έχει ως αποτέλεσμα να κάνουν πολλά άτομα την ίδια δουλειά, και έτσι δημιουργείται τεράστιος ανταγωνισμός

- Η παγκόσμια οικονομική κρίση η οποία έχει οδηγήσει πολλές επιχειρήσεις στην αναγκαστική μείωση προσωπικού ή ακόμα στο κλείσιμο

- Η υψηλή εξειδίκευση των νέων, καθώς πλέον στις περισσότερες δουλειές είναι σχεδόν απαραίτητη η εξειδίκευση και έτσι οι ανειδίκευτοι εργάτες δεν μπορούν να βρουν εύκολα δουλειά

- Η παρουσία μεταναστών από άλλες χώρες, οι οποίοι είναι πιο φθίνει από τους Έλληνες και έτσι επιλέγονται σε διάφορες εργασίες κυρίως σε όσες δεν χρειάζεται κάποια ιδιαίτερη εξειδίκευση

- Η αδυναμία στήριξης των πλουτοπαραγωγικών πηγών που έχει ως αποτέλεσμα πολλές πιθανές θέσεις εργασίας να μην δημιουργούνται ποτέ.

- Η προσπάθεια δημιουργίας υπέρογκου κέρδους η οποία έχει ως αποτέλεσμα πολλοί εργάτες να απολυθούν δίχως κανέναν απολυτός λόγο μόνο και μόνο για να έχει υπέρογκο κέρδος η επιχείρηση

- Η διατήρηση της ανεργίας ως μέσο πίεσης σε πολλούς εργαζόμενους για χαμηλές απολαβές

ΕΙΔΗ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

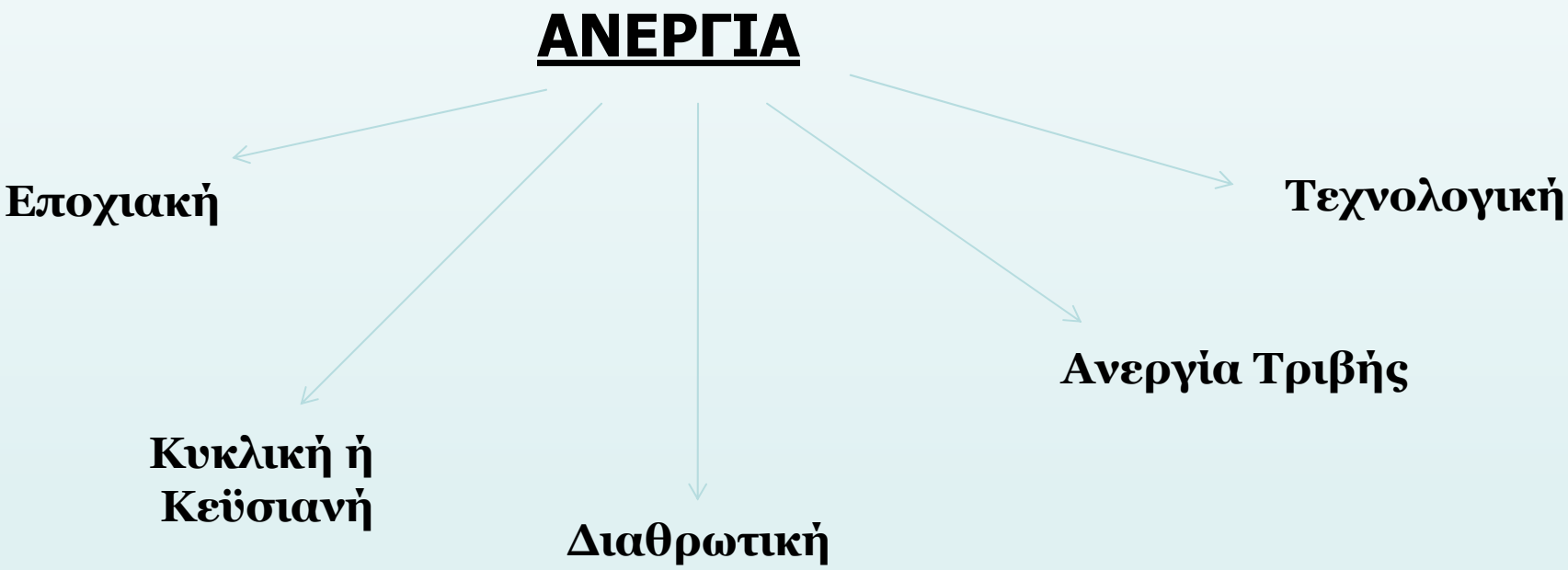

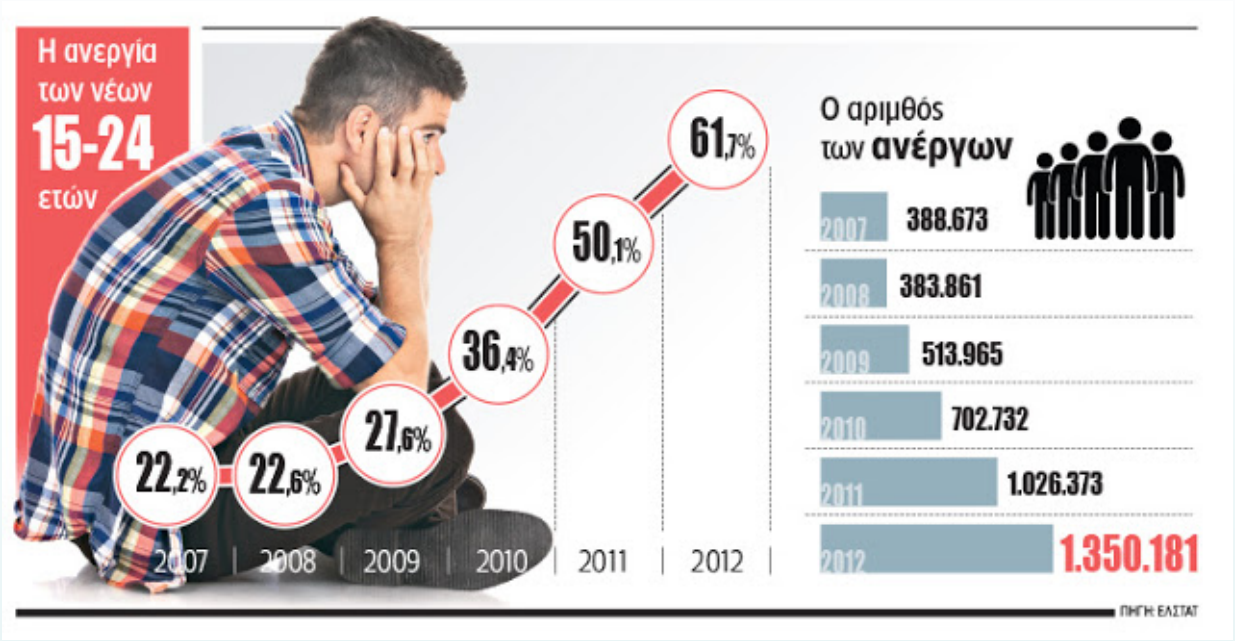
Η ανεργία των νέων 15-24 ετών
22,2%
22,6%
27,6%
36,4%
50,1%
61,7%
2007
2008
2009
2010
2011
2012
Ο αριθμός των ανέργων
2007 388.673
2008 383.861
2009 513.965
2010 702.732
2011 1.026.373
2012 1.350.181
ΠΗΓΗ ΕΛΣΤΑΤ

WHAT NEXT?

ΑΝΕΡΓΙΑ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

- Η τελευταία μέτρηση της Eurostat, της ευρωπαϊκής στατιστικής υπηρεσίας, δείχνει ότι η νεανική ανεργία αυξήθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, συγκριτικά με τα αντίστοιχα στοιχεία του περασμένου έτους. Ειδικότερα, στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά δέκα ποσοστιαίες μονάδες, αριθμό ρεκόρ ανάμεσα στις χώρες της Γηραιάς Ηπείρου. Συγκεκριμένα, **στην Ελλάδα η ανεργία στους νέους είναι 53% και στην Ισπανία 55%**.

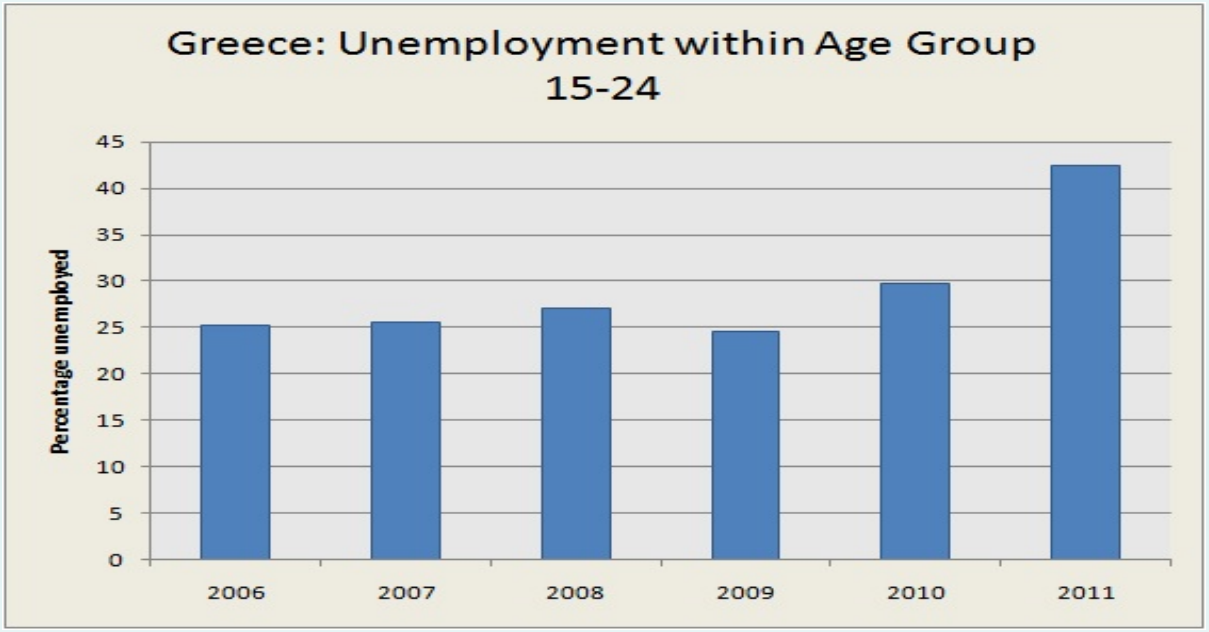

ΕΥΡΩΠΑΙΟΙ ΝΕΟΙ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ

- Στο γράφημα που ακολουθεί παρουσιάζονται συγκριτικά στοιχεία (Αυγούστου 2011 και Αυγούστου 2012. Όπου δεν ήταν δυνατή η εύρεση των στοιχείων χρησιμοποιήθηκαν τα στοιχεία του Ιουνίου) για την Ελλάδα, την Ισπανία, την Ιταλία το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ε.Ε. συνολικά και τις ΗΠΑ.

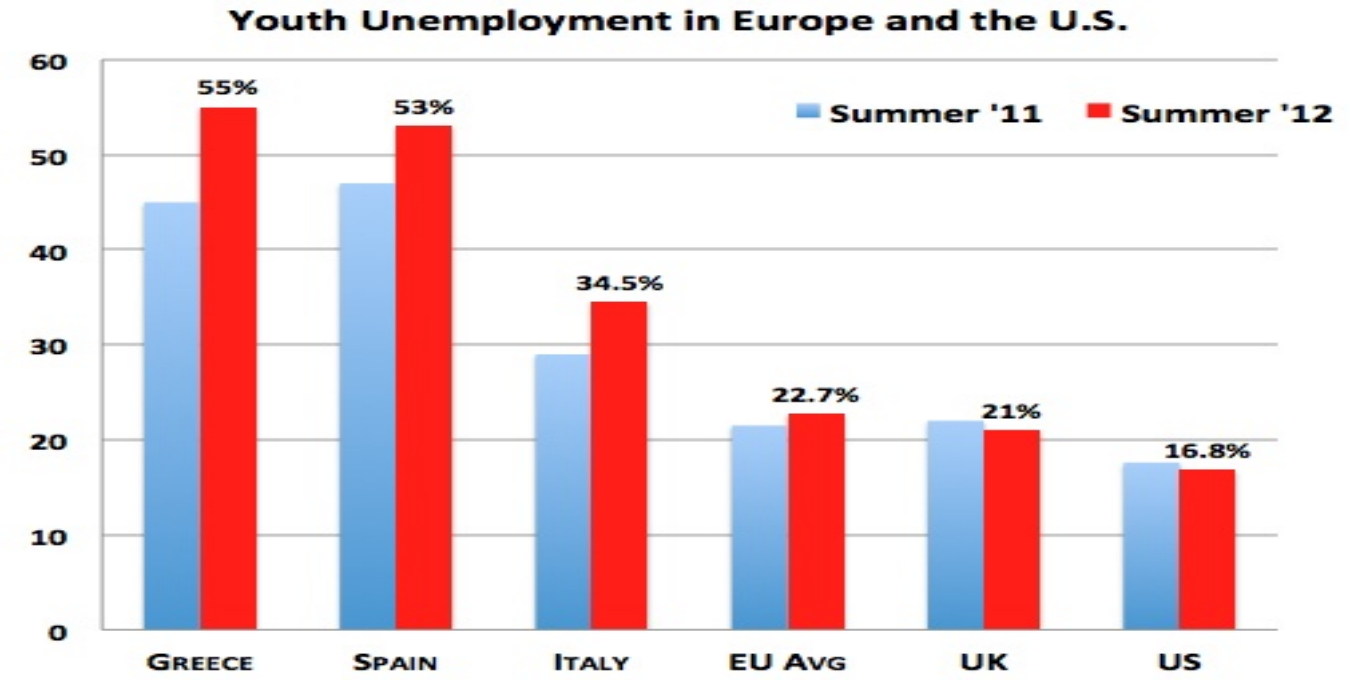

Το συμπέρασμα που βγαίνει από το γράφημα είναι το εξής: Οι νέοι εργαζόμενοι στην Ελλάδα και την Ισπανία αντιμετωπίζουν μια καταφανή έλλειψη αγοράς εργασίας, όπου περισσότεροι από τους μισούς απόφοιτους λυκείου και ανωτάτων σχολών **δεν μπορούν να βρουν δουλειά παρά την ετοιμότητά τους**. Και το 55% από ότι φαίνεται δεν είναι το αποκορύφωμα.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

Οι επιπτώσεις της ανεργίας επιφέρουν επιζήμιες αλλαγές στις οικογενειακές σχέσεις και στην ψυχολογική υγεία των συζύγων και των παιδιών. Ιδιαίτερα στις περιπτώσεις άνεργων γονιών **η απογοήτευση, η πικρία, η αίσθηση ανικανότητας συντήρησης του εαυτού και της οικογένειας δημιουργούν αμφιθυμικά συναισθήματα του ανέργου σε σχέση με την οικογένειά του**, που μπορεί να εκφραστούν μέσα από συνεχή ευερεθιστότητα, συγκρούσεις και τάσεις φυγής

Σχετικές έρευνες αναφέρουν ότι οι άνδρες που βιώνουν σημαντική οικονομική ζημία παρουσιάζονται ως πιο οξύθυμοι, πιο εκρηκτικοί και σε διαρκή υπερδιέγερση και ένταση.

Τέλος την περίοδο αυτή παρατηρείται έντονη αύξηση του αριθμού διαζυγίων, γεγονός που επιβεβαιώνει την διατάραξη της οικογενειακής ενότητας αλλά και των επιμέρους σχέσεων μεταξύ των μελών εξαιτίας του φαινομένου που εξετάζουμε.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Από ψυχολογικής άποψης η ανεργία είναι ένας σοβαρός ψυχοκοινωνικός παράγοντας στρες….

Οι άνεργοι έχουν χαμηλότερη αυτοπεποίθηση, νιώθουν απορριπτέοι από την κοινωνία και με τη σειρά τους αναπτύσσουν αισθήματα εχθρότητας για αυτή, βιώνουν χρόνια πικρία κι απογοήτευση και παρουσιάζουν συμπτώματα κατάθλιψης.

Οι ψυχολογικές επιπτώσεις διαφέρουν ανάλογα με την ηλικία των ανέργων.

- Τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας στην αρχή νιώθουν αποπροσανατολισμένοι και φοβισμένοι για το τι θα συμβεί. Για κάποιον καιρό θα παρουσιάζουν μια άρνηση της ανεργίας και θα συμπεριφέρονται σαν να είναι σε διακοπές.

- Τα νεαρά σε ηλικία άτομα εξαγριώνονται, έχουν επιθετικές τάσεις και εναντιώνονται προς το κοινωνικό σύνολο. Στην συνέχεια περιορίζουν τις κοινωνικές επαφές, αυξάνουν την παθητική τους στάση και παρουσιάζουν καταθλιπτικές τάσεις.

Ποιες λοιπόν είναι οι ψυχικές καταστάσεις που συνδέονται με την ανεργία;

- Απομόνωση: ο άνεργος δεν αλλάζει παραστάσεις, όπως ο εργαζόμενος με αποτέλεσμα να «κλείνεται» στον εαυτό του.

- Χαμηλή αυτοπεποίθηση: η απώλεια της δουλειάς είναι ένα πλήγμα στην αυτοπεποίθηση.

- Θλίψη: από την απλή θλίψη ως την παθολογική κατάθλιψη, είναι σχεδόν αναπόφευκτο κάποιος να μην αισθάνεται έντονη λύπη.

- Θυμός: έντονες απορίες τύπου "γιατί σε μένα;" που μπορεί να φτάσουν μέχρι έντονες εξάρσεις οργής.

- Φόβος: καθώς τα εισοδήματα είναι περιορισμένα έως ανύπαρκτα, δημιουργείται μια αίσθηση ανασφάλειας για το μέλλον.

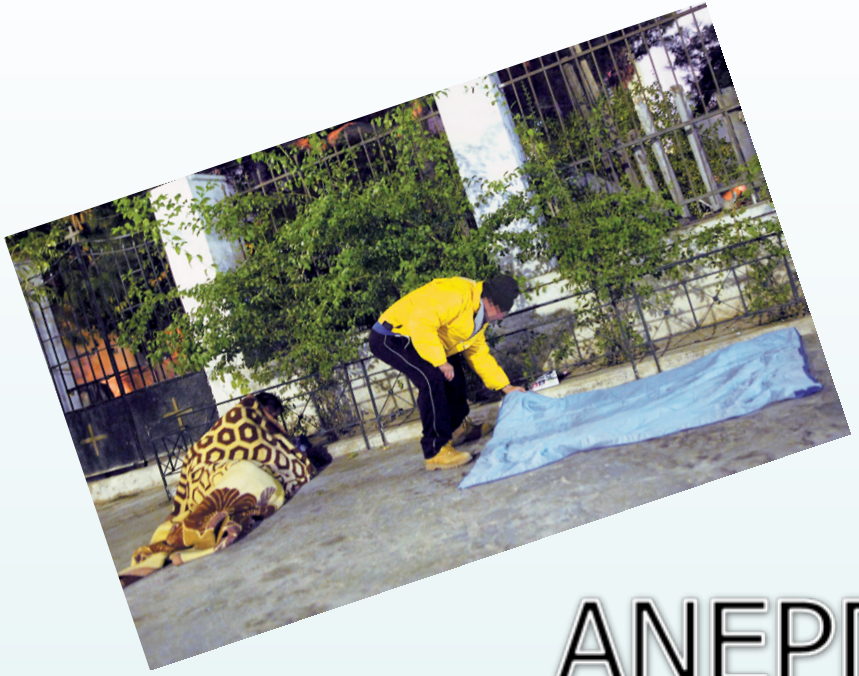

ΑΝΕΡΓΙΑ

Για την Ελλάδα

- **Εργασία Στην Ελλάδα**

Το σύστημα των εργασιακών σχέσεων στην Ελλάδα φέρει τη σφραγίδα των ιδιαίτερων κοινωνικοοικονομικών συνθηκών της χώρας. Ο κατώτατος μισθός το 2005 στην Ελλάδα κυμαινόταν περίπου στα 660 ευρώ (χωρίς τις κρατήσεις) και αντιστοιχούσε στο 50% του κατώτατου μισθού των πλουσιότερων χωρών της Ε.Ε.

- **Ανεργία στην Ελλάδα**

- Το 90% του εργατικού δυναμικού της χώρας μας εργάζεται, ενώ το 10% (420.100) περίπου είναι άνεργο, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε. για το έτος 2002.

- Οι νέοι (15-24 ετών) βρίσκονται συχνότερα αντιμέτωποι με την ανεργία.

Απασχόληση και Ανεργία στην Ελλάδα (σε χιλιάδες)

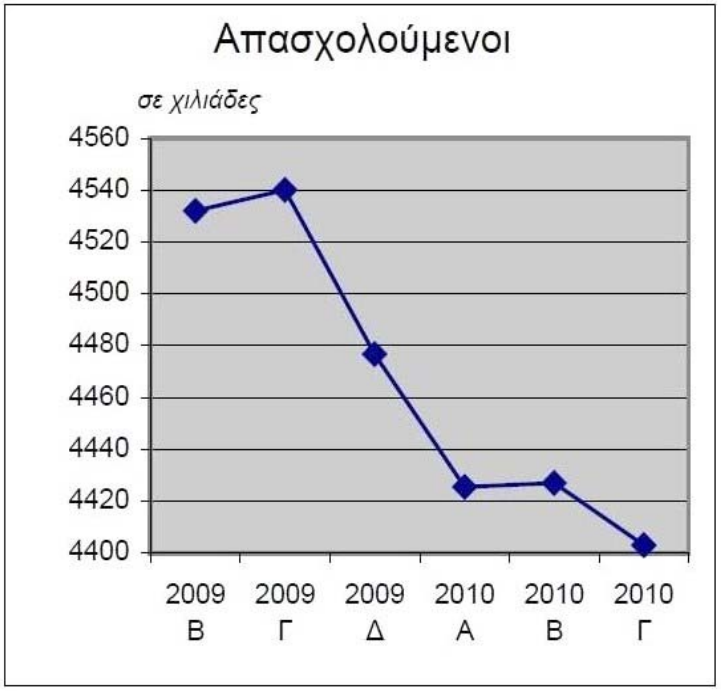

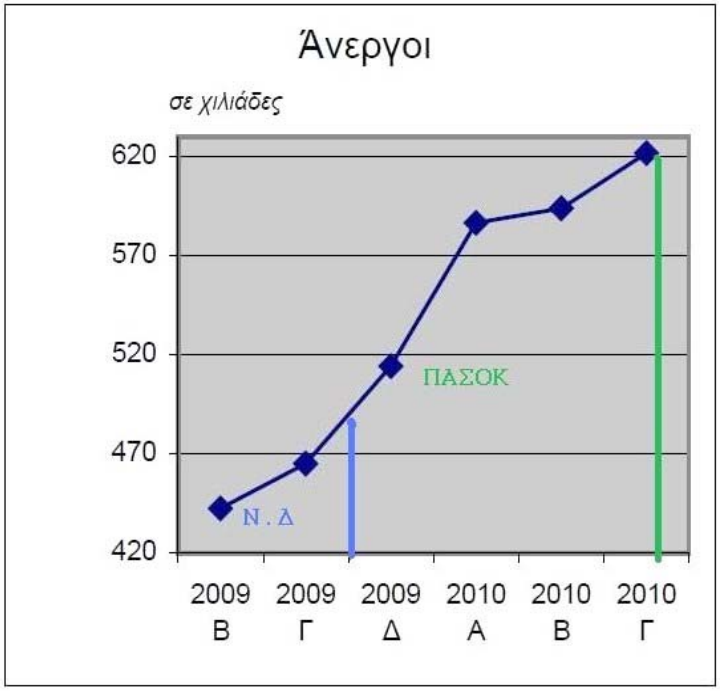

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Πίνακας 2. Ποσοστό ανεργίας, κατά περιφέρεια: Οκτώβριος 2005 – 2010

Περιφέρεια	Οκτώβριος					
	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	11,8	9,6	7,2	10,7	9,8	15,4
Κεντρική Μακεδονία	11,2	8,2	9,0	7,6	10,1	14,8
Δυτική Μακεδονία	12,0	9,7	10,1	10,7	9,3	17,2
Ήπειρος	8,1	8,3	12,8	10,4	12,7	13,9
Θεσσαλία	8,5	6,1	7,2	8,7	9,7	10,6
Ιόνιοι Νήσοι	5,0	7,9	4,9	8,7	5,4	11,3
Δυτική Ελλάς	9,8	10,7	9,5	10,7	10,0	12,5
Στερεά Ελλάς	13,2	9,6	11,5	9,0	9,9	14,3
Αττική	9,1	7,5	7,3	6,1	10,4	14,4
Πελοπόννησος	7,3	6,8	8,1	7,0	9,0	9,5
Βόρειο Αιγαίο	8,5	7,2	4,7	1,9	2,2	7,7
Νότιο Αιγαίο	9,1	5,6	5,0	4,2	9,1	14,5
Κρήτη	6,3	3,9	4,0	5,4	8,7	9,8
Σύνολο Ελλάδος	**9,5**	**7,7**	**7,9**	**7,4**	**9,8**	**13,5**

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 Ανεργία (%), κατά Περιφέρεια[1]

Περιφέρειες	Β΄ Τρίμηνο	
	2012	2013
Σύνολο Χώρας	**23,6**	**27,1**
Ανατολική Μακεδονία και Θράκη	24,0	26,9
Κεντρική Μακεδονία	25,1	30,1
Δυτική Μακεδονία	30,0	32,9
Ήπειρος	22,1	27,7
Θεσσαλία	21,9	25,6
Ιόνιοι Νήσοι	14,3	16,6
Δυτική Ελλάδα	24,6	28,5
Στερεά Ελλάδα	28,4	26,7
Αττική	23,8	28,1
Πελοπόννησος	19,9	22,2
Βόρειο Αιγαίο	21,7	21,6
Νότιο Αιγαίο	15,3	19,3
Κρήτη	22,6	23,7

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΑΥΞΗΣΗΣ

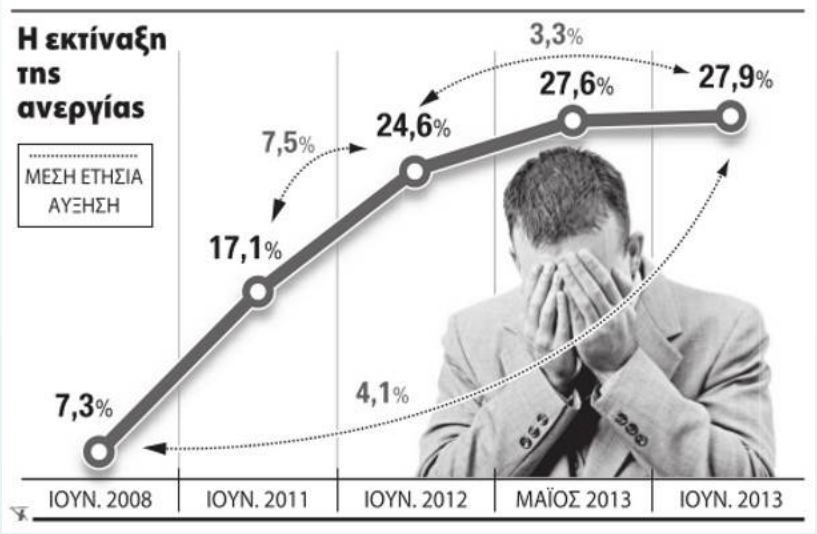

Συνέπειες ανεργίας

- Αποτελεί απώλεια παραγωγικών δυνάμεων.
- Σημαίνει απώλεια εισοδήματος για τον άνεργο και την οικογένεια του.
- Επιβαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό.
- Οι άνεργοι αδυνατούν να ικανοποιήσουν τις βασικές ανάγκες τους, όχι μόνο τις υλικές, αλλά και τις πνευματικές.
- Αρκετές φορές συμβαίνει, άνεργοι να νιώθουν μειονεκτικά σε σχέση με κάποιους άλλους οι οποίοι εργάζονται
- Το άγχος και η ανασφάλεια για το μέλλον αναγκάζουν το άτομο να συμβιβαστεί με εργασίες άσχετες.
- Η στέρηση του δικαιώματος της εργασίας κλονίζει την εμπιστοσύνη του ατόμου προς την πολιτεία.
- Εξαιτίας της ανεργίας διαιωνίζονται οι ανισότητες, καλλιεργείται ο φθόνος και το μίσος στις διαπροσωπικές σχέσεις.
- Υπάρχει άνιση κατανομή του πλούτου καθώς όσοι εργάζονται έχουν ένα σταθερό εισόδημα έτσι τα χρήματα μαζεύονται σε αυτούς

- Με την ανεργία υπάρχει ανελέητος ανταγωνισμός και ιδιοτέλεια κυρίως μεταξύ όσων παλεύουν για την ίδια δουλειά

- Δημιουργούνται πολλά αντικοινωνικά φαινόμενα (βία, βανδαλισμοί, ληστείες κ.α.)

- Άλλη μια πολύ συμπαντική συνέπεια της ανεργίας είναι η μετανάστευση καθώς εάν οι άνθρωποι δεν βρίσκουν δουλειά αναγκάζονται να μεταναστεύσουν σε άλλες χώρες

- Και τέλος το σημαντικότερο από τις συνέπειες της ανεργίας είναι ότι εάν κάποιος είναι άνεργος και ειδικότερα εάν είναι άνεργος για πολλά χρόνια καταστρέφεται η ψυχολογία του και μπορεί να οδηγηθεί ακόμη και σε αυτοκτονία

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

- Ανακοινώσεις δημοσίων έργων και προγραμμάτων, σχεδιασμένα έτσι ώστε να δημιουργούν επιχειρηματικές και εργασιακές ευκαιρίες στις τοπικές αγορές.

- Να δοθούν κίνητρα στις επιχειρήσεις με μορφή επιδοτήσεων αλλά και δανείων, ώστε να μην προχωρήσουν σε μειώσεις προσωπικού.

- Δημιουργία και συμμετοχή σε προγράμματα απόκτησης επαγγελματικής εμπειρίας: Οι νέοι πρέπει να αποκτήσουν την απαιτούμενη εμπειρία που θα αποδεικνύει στους εργοδότες ότι είναι ικανοί να εφαρμόσουν τις ικανότητές τους σε ένα επαγγελματικό περιβάλλον.
- Επένδυση στη δημιουργία ποιοτικών, entry-level θέσεων: Ένας τρόπος για να αυξηθεί ο αριθμός των θέσεων για νέους που ξεκινούν τη σταδιοδρομία τους είναι να αυξηθεί ο αριθμός των ατόμων που δημιουργούν θέσεις εργασίας.

Μέσω των βιομηχανιών

- Προσφέροντας θέσεις εργασίας αντί για την χρήση μηχανημάτων.
- Τα προϊόντα που τα καθιστούν άκυρα θα μπορούσανε να το δωρίσουν σε φιλανθρωπίες για τους άνεργους.
- Μέσω διαφημίσεων να γνωστοποιήσουν στον έξω κόσμο το επίπεδο ανεργίας.
- Η πρόσληψη όσο το δυνατόν περισσότερων ανθρώπων με μερική εργασία.

Με την συμβολή της εκκλησίας

- Διοργανώνει εράνους.
- Παρέχει ρουχισμό και στέγη σε άστεγες φτωχές οικογένειες και διοργανώνει συσσίτια.
- Παρέχει το κοινωνικό φροντιστήριο στα παιδιά ανέργων οικογενειών.
- Παρέχει ψυχολογική υποστήριξη σε όλους όσους έχουν χάσει την ελπίδα τους.

ΤΕΛΟΣ